

**Notitie : Quickscan flora en fauna Kasteel
Oost te Eijsden**

Datum : 22 februari 2016,
Geactualiseerd 18 maart 2017

Opdrachtgever :
Projectnummer : 211x07841
Opgesteld door : Ineke Kroes
Controle door : Reinoud Vermoolen

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunning plichtig.

Gebiedsbescherming vanuit Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones) zijn ruimtelijk vastgelegd in het POL dat is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming

vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa voorkomende inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Stappenplan soortenbescherming

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden zijn op 15 oktober 2015 en 26 januari 2016 door ecologen van BRO¹ een tweetal veldbezoeken gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een kasteel met omliggende gronden, ten noorden van Eijsden. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 177.484, Y = 311.863. De ligging van het plangebied is te zien in onderstaande afbeeldingen (Fig. 1 en 2).

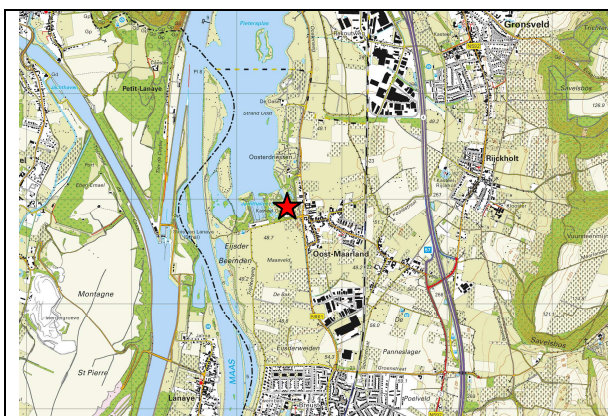

Fig. 1. Ligging van het plangebied (rode ster)

Fig. 2. Ligging van het plangebied (rood omlijnd)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een oud monumentaal kasteel wat in de loop der jaren zodanig verbouwd is dat delen van de oorspronkelijke structuur niet meer goed zichtbaar en herkenbaar zijn. Rond het kasteel is een enigszins vervallen kasteeltuin, met een nog wel duidelijk herkenbare structuur en een aantal monumentale bomen op strategische plekken. Er staat een grote monumentale schuur, en wat overige bijgebouwtjes. Een boomgaard en een weiland horen ook tot het plangebied.

Ten westen van het kasteel is een natuurzone, de Eijsder Beemden en een jachthaven, daarachter stroomt de Maas. Ten noordwesten van het plangebied ligt de Pietersplas. Ten noordoosten liggen landbouwgronden en ten oosten het dorp Oost Maarland. Ten zuiden van het plangebied liggen ook landbouwgronden. Fig. 3 t/m 14 geven een beeld van de huidige situatie.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de restauratie van het kasteel in zijn oorspronkelijke staat en het uitbreiden van de bestaande boerderijwoning, met als doel om in het kasteel en bijgebouwen een hotel met restaurant en brasserie te realiseren. De tuin zal worden heringericht in stijl, maar wel op

een natuurlijke en landschappelijk verantwoorde manier. Fig. 15 geeft een beeld van de gewenste toekomstige situatie.

Fig. 3. Vooraanzicht van het kasteel Oost. Foto genomen richting het zuidwesten.

Fig. 4. Detail van de toren van het kasteel.

Fig. 5 Achteraanzicht van het kasteel. Hier zijn etages weggefallen, en is het oorspronkelijke dak verdwenen. Aan deze kant zal de grootste verandering plaatsvinden. Foto genomen richting het oosten.

Fig. 6. Monumentale boom aan de achterzijde van het kasteel, in het weiland. Foto genomen richting het oosten.

Fig. 7. Kasteeltuin aan de achterzijde (westzijde) van het kasteel.

Fig. 8. Kasteeltuin aan de zuidzijde van het kasteel.

Fig. 9. Vijver in een betonnen bak, in de achtertuin.

Fig. 10. Put in een verlaagd deel van de achtertuin, waar waarschijnlijk vroeger de gracht is geweest. Het is te zien dat de waterstand erg laag is.

Fig. 11. Waterbak vermoedelijk gevoed met regenwater aan de voorkant van het kasteel, naast de monumentale schuur.

Fig. 10. Weiland in het noordwestelijk deel van het plangebied.

Fig. 11. Achterzijde (noordzijde) van de monumentale schuur.

Fig. 12. Detail van de monumentale schuur.

Fig. 13. Bijgebouwtje op het uiterste noordwestzijde van het plangebied. Het werd voorheen bewoond, maar staat nu leeg.

Fig. 14. Impressie van de boomgaard aan de westzijde van het plangebied.

Fig. 15. Gewenste toekomstige situatie.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Binnen een straal van 10 km liggen de Natura 2000 gebieden Sint Pietersberg & Jekerdal op 2,2 km, Savelsbos op 2,5 km, Noordbeemden & Hoogbos op 5,9 km, Bemelerberg & Schiepersberg op 6,4 km en Geuldal op 9,7 km afstand.

Voor de ligging van het plangebied ten opzichte van de verschillende Natura 2000 gebieden zie afbeelding Fig. 16.

Gezien de afstand tot deze Natura 2000-gebieden en gezien de aard van de ontwikkeling (bouw van een hotel met restaurant en brasserie) zijn effecten niet op voorhand uitgesloten. In de planvorming zal mogelijk rekening gehouden moeten worden met de effecten van stikstofdepositie. Dit zal nader onderzocht moeten worden door middel van een berekening in Aerius Calculator.

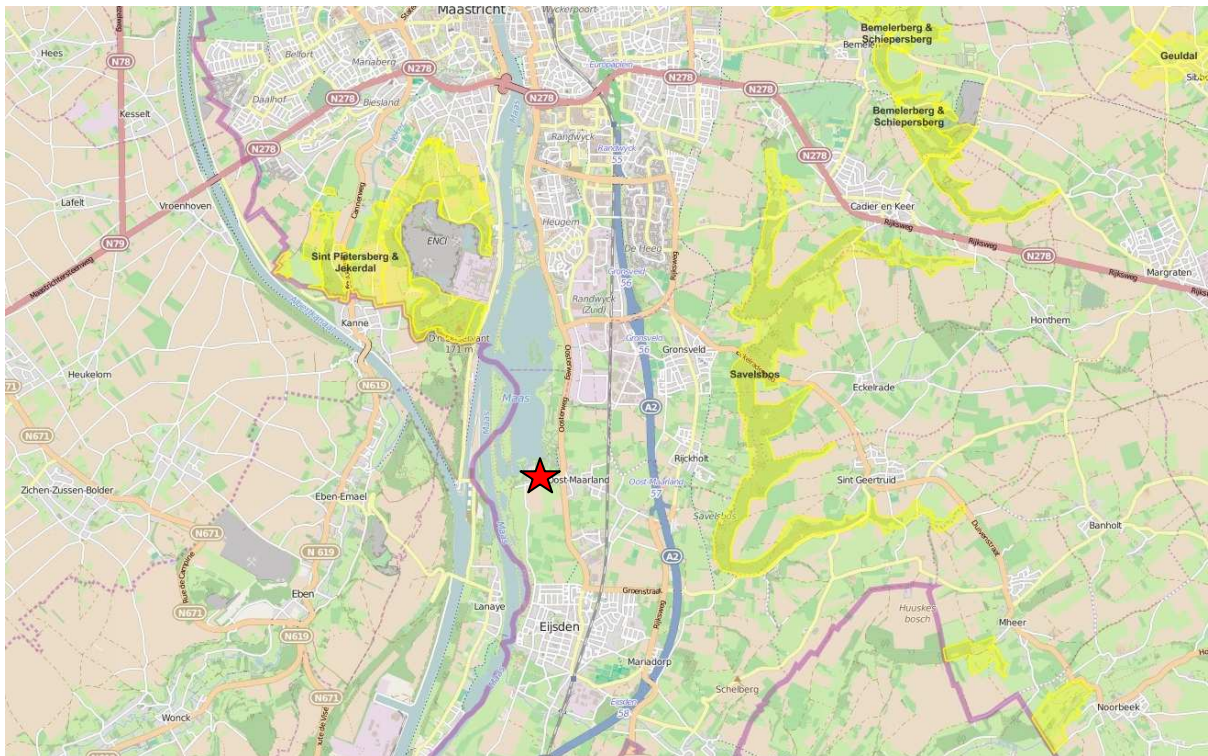

Fig.16. Ligging plangebied (rode ster) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Sint Pietersberg & Jekerdal, Saveldsal, Bemelerberg & Schiepersberg en Noordbeemden & Hoogbos.

(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.asp>).

Planologische gebiedsbescherming

Het gebied maakt deel uit van het stimuleringsplan Grensmaas (Handboek Streefbeelden voor Natuur en Water in Limburg, Provincie Limburg) en ligt stroomopwaarts van het Rivierpark Grensmaas. Streefbeelden, zoals uitgewerkt in het Stimuleringsplan Grensmaas worden vastgesteld op basis van informatie zoals plaatselijke omstandigheden, aanwezigheid van bijzondere planten en dieren, ambitieniveau en beleid van provincie en andere instanties. Het plangebied valt hierbij onder het agrarisch cultuurlandschap, met natuurwaarden die gebonden zijn aan kleine landschapselementen zoals ecologisch waardevolle houtwallen en singels, watergangen en poelen, hoogstamboomgaarden, overhoekjes, kleine ruigten en bosclementen.

Het plangebied ligt geheel binnen de goudgroene natuurzone zoals ruimtelijk vastgelegd in het POL 2014 (zie Fig. 17) en valt binnen de regels van de Omgevingsverordening Limburg 2014.

Fig. 17. Ligging van het plangebied ten opzichte van de planologische gebiedsbescherming. Het plangebied is zwart omlijnd en ligt geheel binnen de goudgroene zone. De getallen binnen het plangebied geven de huidige bestemming weer zoals weergegeven op www.ruimtelijkeplannen.nl. (1= wonen; 2=gemengd; 3=agrarisch; 4=agrarisch met waarden)

Fig 18. Ligging van het plangebied op de ambitiekaart Provinciaal natuurbeheerplan 2016

Fig. 19. Beheertypen binnen het plangebied, zoals aangegeven in het Provinciaal natuurbeheerplan 2016.

Artikel 2.6.2 van de omgevingsverordening Limburg 2014 geeft aan dat ter bescherming van de Goudgroene natuurzone een ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten. Echter, artikel 2.6.5, van dezelfde omgevingsverordening geeft aan dat het verbod van artikel 2.6.2 niet van toepassing is op een individuele, kleinschalige ingreep die leidt tot een verbetering van de Goudgroene natuurzone in het desbetreffende gebied. Daarvoor moet uit het ruimtelijk plan blijken dat de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang van de Goudgroene natuurzone in het desbetreffende gebied. Het plan moet leiden tot een kwalitatieve verbetering van de Goudgroene natuurzone, de oppervlakte van de Goudgroene natuurzone moet minstens gelijk blijven en de kwaliteitswinst mag niet gefinancierd worden uit reguliere middelen voor realisatie van de Goudgroene natuurzone.

Het plangebied wordt op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan 2016 aangegeven als deelgebied ZLZ 16.07B, Kasteelpark Oost (zie Fig. 18).

Binnen het plangebied zijn vanuit het Provinciaal natuurbeheersplan 2016 twee beheerstypen aanwezig, te weten N15.02, natuur in goudgroene zone (zie fig. 19, de donkergroene vlakken), en N12.02, kruiden in faunarijck grasland (Fig. 19, de lichtgroene vlakken).

Deel 1 van het plangebied zoals aangegeven in Fig. 17 bestaat uit het huidige kasteel met kasteeltuin. Hier vindt uitbreiding plaats van het gebouw, en wordt de tuin weer heringericht, waarbij monumentale bomen gehandhaafd blijven. De huidige beplanting met grasveld, buxus- en coniferenhagen en cultuurplanten heeft relatief weinig ecologische waarde en valt niet binnen de streefbeelden van het stimuleringsplan Grensmaas, noch binnen de ambities van het natuurbeheerplan 2016. Beplanting (o.a. uitheemse bomen, hagen en struweel) met eenvoudig te vervangen natuurwaarde wordt verwijderd en nieuwe beplanting die beter past binnen het streefbeeld van zowel de Grensmaas als het natuurbeheerplan 2016, wordt aangebracht. Een kwaliteitsslag wordt gemaakt door het herstel van een deel van de gracht op de oorspronkelijke plaats.

Deel 2 bestaat uit de monumentale schuur, die gerestaureerd en uitgebreid wordt. Er wordt hier beplanting (o.a. coniferen en struweel met weinig ecologische waarde) verwijderd. Door de beplanting met weinig ecologische waarde te vervangen door inheemse struiken en bomen wordt ook hier een verbetering van de kwaliteit aangebracht, voor zowel het stimuleringsplan Grensmaas, als het Natuurbeheerplan 2016.

Deel 3 bestaat uit een boomgaard met o.a. zeer matig onderhouden half hoogstam kersen-, pruimen- en appelbomen. Hier wordt een nieuwe hoogstam boomgaard aangelegd met daaronder een parkeerplaats. Door de huidige half hoogstam fruitbomen te vervangen door inheemse hoogstam fruitbomen (m.n. kers), wordt een kwaliteitsslag gemaakt en wordt een ecologisch waardevoller boomgaard gecreëerd. In de zuidoosthoek van het plangebied wordt een verlaagde bloemenweide aangelegd. Door deze extensief te beheren, krijgen kruiden de kans zich te ontwikkelen, en kan beter dan nu het geval is worden voldaan aan het streefbeeld N12.02, kruiden- en faunarijk grasland.

Deel 4 is momenteel een bemest weiland met een paar vervallen schuren, wat laag struweel en een aantal bomen. Deze schuren, een klein deel van het struweel, en een paar ecologisch weinig waardevolle bomen worden verwijderd. Monumentale bomen blijven staan. Er wordt op een klein deel van dit gebied een gebouw gerealiseerd. In het overige deel van dit gebied zal een kwaliteitsslag gemaakt worden met sterke verbetering van de natuurwaarden o.a. door de aanleg van een paddenpoel waarbij mogelijkheden voor o.a. beschermde amfibieën wordt vergroot.

Fig. 19 geeft o.a. de te verwijderen vegetatie en gebouwen weer.

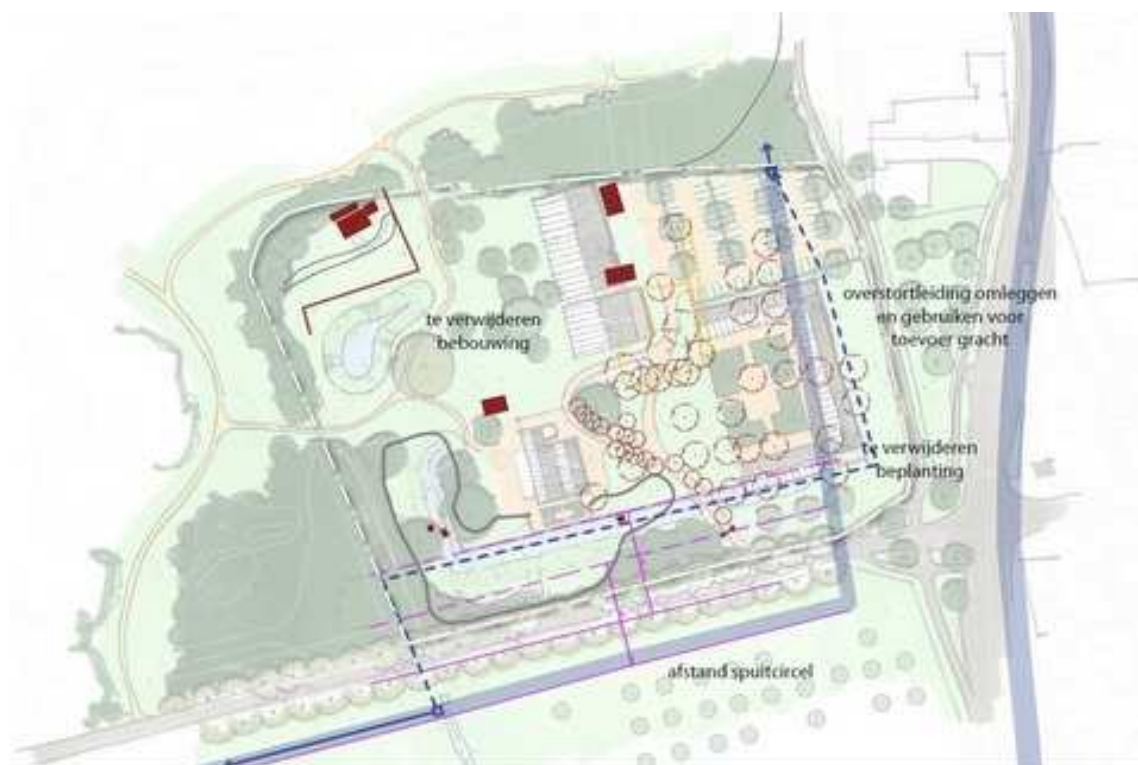

Fig. 19. Overzicht van de te verwijderen beplanting, bebouwing en andere aanpassingen.

In de huidige situatie zijn er in het plangebied relatief weinig ecologisch waardevolle kleine landschapselementen aanwezig zoals beschreven in het Stimuleringsplan Grensmaas. De elementen die wel aanwezig zijn, zijn eenvoudig te vervangen. Daarnaast wordt de Goudgroene natuurzone ver-

sterkt door de geplande aanleg van een paddenpoel, het gedeeltelijk herstellen van de gracht, de aanleg van een haag aan de voorzijde en de aanleg van een hoogstamboomgaard, met op een aantal plaatsen kruidenrijke ondergrond. Desondanks zijn de beoogde ontwikkelingen slechts mogelijk na herbegrenzing van de Goudgroene natuurzone. De gemeente Eijsden-Margraten is hierover in gesprek met de provincie Limburg.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Uit de omgeving zijn diverse beschermde vaatplanten bekend, zoals meerdere soorten orchideeën, Grote leeuwenklauw, kalketrip, muurbloem en stofzaad (Wnb-andere soorten). De tuin bestaat deels uit een kasteeltuin, aangelegd in oorspronkelijke stijl, deels uit bosschages, een boomgaard met ruig gras en een weide met gras en kruiden. Gezien het seizoen en de onderhoudsstaat van de gronden rondom het plangebied, was het niet mogelijk om beschermde vaatplanten uit te sluiten. Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Met het verwijderen van vegetatie en het plegen van grondverzet zijn negatieve effecten op eventueel voorkomende beschermde soorten planten niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten planten is noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

De directe omgeving van het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, egel, konijn etc. (Wnb-andere soorten), waarvoor een provinciale vrijstelling Provincie Limburg geldt.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de das, eikelmuis, grote bosmuis, steenmarter, de eekhoorn, wild zwijn (Wnb- andere soorten) en de bever (Wnb-hrl) in de omgeving voorkomen. Voor het wild zwijn en de bever is het plangebied ongeschikt. Het plangebied leent zich voor steenmarter, das, eekhoorn, grote bosmuis en eikelmuis. Vlakbij het bijgebouwtje aan de noordwestzijde is begin oktober 2015 een steenmarter waargenomen. In het zuidwestelijk deel van het plangebied zijn meerdere dassenpijpen aangetroffen. Er zijn tijdens het eerste veldbezoek geen verse sporen van de das aangetroffen, geen wissels, geen haren en geen latrines. Tijdens het tweede bezoek zijn meerdere pijpen gevonden en een latrine. De pijpen waren voor het grootste deel overgroeid. Mogelijk kan de weide en de boomgaard dienen als secundair foerageergebied voor de das. Er zijn van de eekhoorn en de eikelmuis geen nesten aangetroffen. Het gebied leent zich wel als foerageergebied voor eekhoorn en eikelmuis.

Effectenbeoordeling

Het plangebied vormt geen geschikt habitat voor wild zwijn en bever. Negatieve effecten voor deze soorten zijn uitgesloten.

Er is een steenmarter geconstateerd in het noordoostelijk deel van het plangebied. Op dit deel van het plangebied wordt een oud vervallen schuurtje gesloopt. De steenmarter is echter niet afhankelijk van een specifieke schuilplaats, binnen zijn leefgebied heeft hij soms wel tientallen schuilplaatsen die niet allemaal even frequent gebruikt worden (bron www.zoogdiervereniging.nl). Er zijn voor de steenmarter binnen dat deel van het plangebied vele stenige schuilplaatsen, takkenhopen, struweel etc. die geschikt zijn als schuilplaats voor de steenmarter. Door de sloop van dit gebouwtje zal geen essentieel leefgebied van de steenmarter verdwijnen.

Tijdens het eerste bezoek zijn twee vervallen dassenpijpen gevonden. Tijdens het tweede bezoek was het beter mogelijk om de struiken op de grens van het plangebied te inspecteren, er zijn tijdens dit bezoek meerdere pijpen aangetroffen, en een latrine, wat wijst op een aanwezige en bewoonde dassenburcht. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de das kunnen binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Er verdwijnt secundair foerageergebied voor de das bij het verdwijnen van de boomgaard. Echter, er blijft zowel op het plangebied zelf als in de omringende velden ruim voldoende foerageergebied over voor de das. Negatieve effecten voor de das kunnen echter niet worden uitgesloten.

Er zijn geen eekhoornnesten geconstateerd. Er zullen wel bomen worden gekapt. Echter, voor de eekhoorn zal door de ingreep geen essentieel leefgebied verloren gaan. Er blijft ruim voldoende leefgebied voor de eekhoorn aanwezig. Negatieve effecten voor de eekhoorn kunnen redelijkerwijze worden uitgesloten.

Eikelmuisen en grote bosmuizen zijn niet alleen streng beschermd maar ook zeer kwetsbaar. Voor de eikelmuis is het van belang dat oude en dode bomen met veel holtes worden gespaard, maar ook herstel van kleinschalige landschapstypen en geleidelijke overgangsgebieden tussen bos en cultuurlandschap zijn van belang voor de eikelmuis. Er zijn geen nesten van eikelmuis waargenomen. Het plangebied is wel geschikt voor eikelmuis. Negatieve effecten voor de eikelmuis kunnen niet geheel worden uitgesloten. Grote bosmuizen leven vooral in oude en open eiken- en beukenbossen met uitgebreide struiklaag en weinig ontwikkelde ondergroei. Dit type vegetatie is met name aan de noord- en westranden van het plangebied te vinden. Nader onderzoek naar het voorkomen van de eikelmuis en grote bosmuis binnen het plangebied is noodzakelijk.

Voor de genoemde beschermde soorten met een provinciale vrijstelling geldt een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse soorten boombewonende en gebouwbewonende vleermuizen (Wnb-hrl). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. In de bebouwing zijn diverse openingen die geschikt zijn voor vleermuizen. Ook zijn er binnen het plangebied diverse bomen met geschikte holtes en spleten voor vleermuizen. Het plangebied bevat op diverse plaatsen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Er zijn mogelijk vliegroutes aanwezig voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling

Er zijn ruimschoots mogelijkheden voor vaste rust- of verblijfplaatsen (kraamplaatsen, zomerverblijven en paarplaatsen), en daarnaast ruime mogelijkheden voor foerageergebieden en vliegroutes aanwezig voor vleermuizen. Door de ingreep zijn negatieve effecten voor zowel boombewonende als gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Onderzoek zal moeten uitwijzen in hoeverre de ingreep invloed heeft op de aanwezigheid van vleermuizen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied diverse duiven, merels en andere zangvogels waargenomen. Het veldbezoek vond plaats buiten het broedseizoen. In de bomen en struiken die verwijderd zullen worden zijn nesten te verwachten van vogels.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is), zoals de uit de omgeving bekende kerkuil, kan verwacht worden te broeden

binnen het plangebied, gezien de openingen in de achterzijde van de monumentale schuur (fig.11). In de sparren rondom het kasteel kunnen mogelijk steenuilen of ransuilen broeden of een roestplaats hebben. Potentiele nestlocaties van overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals bijvoorbeeld roekennesten of grote takkennesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden daarmee uitgesloten.

Het plangebied vormt mogelijk wel leefgebied van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die bekend zijn uit de omgeving en die daar tot broeden kunnen komen zoals buizerd, havik, ransuil, zwarte wouw, roek en boomvalk.

Effectenbeoordeling

Met de ontwikkeling gaan mogelijk nestlocaties van ransuil, steenuil en kerkuil verloren. Daarnaast gaat er mogelijk leefgebied van in de omgeving broedende soorten roofvogels en uilen verloren. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen en in de (directe) omgeving van het plangebied is noodzakelijk.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zullen bomen en hagen en grasvegetatie binnen het plangebied verdwijnen en gebouwen worden gesloopt of gerestaureerd. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen natuurlijk oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van beschermde, inheemse, in de natuur voorkomende vissen is hiermee uitgesloten. Er is wel oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een grote betonnen bak die dienstdoet als vijver. Daarnaast zijn enkele kleine gemetselde open bakken, gevuld met regenwater aanwezig. Er zijn geen beschermde amfibieën of reptielen aangetroffen. Vanuit de omgeving zijn wel een aantal beschermde amfibieën en reptielen bekend, zoals de elrits, alpenwatersalamander, hazelworm en levendbarende hagedis (Wnb-andere soorten) en de gladde slang en muurhagedis (Wnb-hrl).

Effectenbeoordeling

De elrits is een vis die in stromende beekjes zoals de Geul voorkomt, deze beekjes zijn binnen het plangebied niet aanwezig, wat de aanwezigheid van de elrits en andere beschermde vissen uitsluit.

Ook de alpenwatersalamander is in de omgeving aanwezig. Het water in de betonnen vijver en de bakken met water zijn echter niet van dusdanige kwaliteit dat ze geschikt zijn als voortplantingsplaats voor de alpenwatersalamander. De afstand tot in de buurt gelegen geschikte wateren is meer dan 600 meter. Hiermee is ook het voorkomen van de alpenwatersalamander en andere beschermde amfibieën redelijkerwijze uitgesloten.

Voor levendbarende hagedis en hazelworm zijn met name de noord- en westrand van het plangebied geschikt. Hier bevindt zich de overgang van bosgebied naar graslanden. De landschappelijke inrichting van het plangebied is erop gericht om deze randen in stand te houden. Het deel wat geschikt is voor deze soorten is ook bij de nieuwe inrichting een kruidenrijk en faunarijk grasland, met aan de randen de bestaande bossen. Door de ingreep wordt het leefgebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm niet aangetast. De gladde slang komt met name voor in heidevelden, open bos, droge schraalgraslanden en hoogveengebieden. Het plangebied bevat geen heide of droge schraalgraslanden. Daarnaast leeft de gladde slang verborgen. Het plangebied grenst aan een bosrijk gebied wat wel geschikt is voor gladde slang, maar het plangebied zelf is te open voor gladde slang. Het is zeer waarschijnlijk dat in deze omringende bossen de gladde slang aanwezig is, maar binnen het plangebied is dit uitgesloten. Voor muurhagedis zijn binnen het plangebied mogelijkheden aanwezig in de vorm van stenenhopen en muren met gaten, spleten en hopen. De muren met de aanwezige gaten, spleten en hopen zijn onderdeel van de oude romaanse muren van het kasteel. Deze muren blijven intact zoals ze zijn. Al met al zijn negatieve effecten voor levendbarende hagedis, hazelworm, gladde slang en muurhagedis redelijkerwijze uitgesloten.

In de directe omgeving van het plangebied zijn mogelijk zwervende exemplaren van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten, vrijstelling Provincie Limburg).

In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Vanuit de omgeving zijn de iepenpage, sleedoornpage, veldparelmoervlinder, bruin dikkopje, grote vos, vliegend hert, beekrombout en bosbeekjuffer (Wnb-andere soorten) en de teunisbloempijlstaart (Wnb-hrl) bekend. Het was, gezien het seizoen, niet mogelijk om te onderzoeken of de waardplanten van deze beschermde vlinders aanwezig zijn binnen het plangebied. Gezien de aard van het plangebied is het echter wel aannemelijk dat (enkele van) deze waardplanten voorkomen binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling

Het plangebied is mogelijk geschikt voor de iepenpage, sleedoornpage, veldparelmoervlinder, bruin dikkopje, grote vos, vliegend hert, beekrombout en bosbeekjuffer (Wnb-andere soorten) en de teunisbloempijlstaart (Wnb-hrl) die uit de omgeving bekend zijn. Voor de beekrombout en de bosbeekjuffer is geen habitat aanwezig. Nader onderzoek naar het voorkomen van waardplanten voor deze beschermde vlindersoorten is echter wel noodzakelijk.

Conclusies gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot omliggende Natura 2000-gebieden en gezien de aard van de ontwikkeling (bouw van een hotel met restaurant en brasserie) zijn effecten niet op voorhand uitgesloten. In de planvorming zal mogelijk rekening gehouden moeten worden met de effecten van stikstofdepositie. Dit zal nader onderzocht moeten worden door middel van een berekening in Aeries Calculator.
- Binnen het plangebied zijn momenteel relatief weinig ecologisch waardevolle kleine landschapselementen aanwezig zoals beschreven in het Stimuleringsplan Grensmaas. De elementen die wel aanwezig zijn, zijn eenvoudig te vervangen (minder dan 2 jaar). Er is geen compensatie nodig.

Conclusies soortbescherming

- Binnen het plangebied is het voorkomen van enkele zwaarder beschermde soorten vaatplanten en waardplanten voor enkele beschermde vlinders niet uitgesloten. Met de ontwikkeling zijn negatieve effecten dan ook niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten planten en waardplanten voor beschermde vlinders binnen het plangebied is noodzakelijk.
- Negatieve effecten voor de das, eikelmuis en grote bosmuis kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk.
- Negatieve effecten voor overige zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zoals de bever, wild zwijn, steenmarter en eekhoorn worden op voorhand uitgesloten vanwege het feit dat er geen essentieel foerageergebied verdwijnt, noch vaste rust- of verblijfplaatsen.
- Binnen het plangebied zijn geschikte potentiële vaste verblijfplaatsen en/of vliegroutes voor vleermuizen aanwezig. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten voor vleermuizen kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk.
- Het plangebied is geschikt voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (nestlocaties steenuil, ransuil en kerkuil en foerageergebied voor enkele roofvogels, uilen en roek). Indien de bebouwing (m.n. de monumentale schuur) gerestaureerd, en erfbeplanting weggehaald worden, kunnen mogelijk vaste verblijfplaatsen verloren gaan. Nader onderzoek (conform de door de Dienst Regelingen uitgebrachte soortenstandaarden) zal moeten uitwijzen of voornoemde vogelsoorten voorkomen binnen het plangebied. Daarbij zal onderzocht moeten worden of (en in hoeverre) er functioneel leefgebied verloren gaat voor de aanwezige soorten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de opgaande vegetatie aan de rand van het plangebied. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen overige zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor niet genoemde beschermde soorten uit deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.